

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Varga István ügyvéd (5900 Orosháza, Táncsics Mihály utca 18.) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a dr. Tasnádi László ügyvéd (2000 Szentendre, Bükkös part 20.) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a személyesen eljáró II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű, II.rendű alperes neve törvényes képviselő (II.rendű alperes címe) által képviselt kiskorú III.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) III. rendű alperes ellen élettársi vagyonszétválás megosztása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2010. január 6. napján meghozott 6.P.25.497/2009/9. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja.

Az állam által viselt elsőfokú eljárási illetéket 900.000 (Kilencszázezer) forintba felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 625.000 (Hatszázhuszonöt ezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit helyben hagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 62.500 (Hatvankétezer-öt száz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 168.300 (Százhatvannyolcezer-háromszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy élettársi vagyontársaság jogcímén megszerezte az I. rendű alperes 533/780 arányú tulajdonként nyilvántartott, a kizárólagos tulajdonként bejegyzett szántó ingatlan $\frac{1}{2}$ részét. Kérte az ingatlanok közös tulajdonának megszüntetését, megállapított tulajdoni hányadának az I. rendű alperes tulajdonába adásával és az ingóvagyon megosztását. Az e. ingatlan társtulajdonosaival, a II-III. rendű alperesekkel szemben tūrésí keresetet terjesztett elő. Tényelőadása szerint az I. rendű alperessel 2004 februárjáig élettársi kapcsolatban élt, a szerzésben való közreműködés arányát azonos mértékűnek jelölte meg.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felperessel csak érzelmi kapcsolatot tartott fenn, közöttük közös gazdálkodás nem volt. 2000. év tavaszáig életvitelszerűen a volt házastársával közös ingatlanban élt. A felperes részére anyagi támogatást nyújtott, fedezte a bérelt ingatlan bérleti díját és a rezsí költséget. A tulajdoni ígénnyel érintett mindkét ingatlan a polgári jogi értelemben vett kizárólagos tulajdona, az érzelmi kapcsolat fennállása alatt a felperes jövedelemmel nem rendelkezett. Az I. rendű alperes vállalkozásában kisebb segítséget nyújtott, közreműködött az óriás plakátok kiválasztásában, de azok ragasztásában nem vett részt.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes élettársi vagyontársaság jogcímén megszerezte az e. ingatlannak az I. rendű alperes tulajdonként nyilvántartott $\frac{1}{2}$ részét, az egészhez viszonyított 2665/7800 tulajdoni illetőséget. A közös tulajdont megszüntette, a felperes tulajdoni hányadát 30 napon belül fizetendő 1.315.000 forint megváltási ár ellenében az I. rendű alperes tulajdonába adta. A II-III. rendű alperest ennek tūrésére kötelezte. A felperes és az I. rendű alperes ingóvagyonát megosztotta, az I. rendű alperes tulajdonába 2.980.000 forint értékű ingóságot adott és 1.490.000 forint értékkiegyenlítés megfizetésére kötelezte. A meghaladó keresetet elutasította.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel az állam által előlegezett 168.300 forint illetéket, 76.500 forint szakértői díjat az állam viseli, az I. rendű alperes 143.250 forint előlegezett költség megfizetésére köteles. Az elsőfokú bíróság további rendelkezése szerint a meghaladó költségeiket a felek maguk viselik.

A megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes az 1990-es évek elején ismerkedtek meg, érzelmi kapcsolatot létesítettek. Az I. rendű alperes és volt házastársának életközössége 1997 áprilisában véglegesen megszakadt. Az I. rendű alperes 1998-ban vétel jogcímén megszerezte a p. ingatlan tulajdonjogát. A bontóperben hozott jogerős ítélet a házasságból született gyermeket az I. rendű alperesnél helyezte el, a P. számú házastársi közös ingatlan használatát megosztotta. Az I. rendű alperes volt házastársa 2000 februárjában, az ingatlan közös tulajdonának megszüntetése, az őt megillető megváltási ár kiegyenlítése után az ingatlanból elköltözött. A felperes 2000 tavaszán beköltözött az Á utcai ingatlanba, a felek ekkor létesítettek élettársi kapcsolatot. Az I. rendű alperes 2000 áprilisában vétel jogcímén szerzett tulajdonjogot az e. ingatlanon. A felperes és az I.

rendű alperes élettársi kapcsolata 2004 februárjában megszűnt, a felperes a kapcsolatból 2002 májusában született közös gyermekkel az ingatlanból kiköltözött.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 685/A. §-ára utalással, a perben feltárt bizonyítás anyagának mérlegelésével megállapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes közös gazdálkodásra is kiterjedő élettársi kapcsolatának kezdete 2000 tavasza. A perben a felperes maga adta elő, hogy az Á utcai ingatlanba költözéséig nem éltek férj-és feleség módjára, az I. rendű alperes időnként megjelent nála, érzelmi kapcsolatuk volt, az I. rendű alperes részéről anyagi támogatásban részesült. Az I. rendű alperes életvitelszerűen az Á utcai ingatlanban élt és ellátta a nála elhelyezett gyermek gondozását, nevelését.

Az élettársi kapcsolat létesítése előtt vásárolt p. szántó ingatlanra érvényesített tulajdoni igény alaptalan. A felperes és az I. rendű alperes közös vagyonába az élettársi jogviszony fennállása alatt szerzett, jelenleg 2.630.000 forint értékű e. ingatlanhányad és további, az I. rendű alperes birtokában maradat 2.980.000 forint értékű ingó vagyontárgyak.

Az elsőfokú bíróság a szerzésben való közreműködést azonos arányban határozta meg. Értékelte, hogy a rokkantnyugdíjas felperes az I. rendű alperes vállalkozásában tevékenyen részt vett, ellátta a háztartási munkákat, a közös gyermek nevelését, gondozását. Az I. rendű alperes jövedelemadó bevallásai nem igazolták állítását, mely szerint havonta 200.000-250.000 forint jövedelmet ért el.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésének alkalmazásával az ingó vagyont megosztotta, a vagyontárgyakat a birtokban tartó I. rendű alperes tulajdonába adta, és a jutó értéknek megfelelő 1.490.000 forint értékkülönbséget megfizetésére kötelezte. Az e. ingatlanhányad közös tulajdonának megszüntetéséről a Ptk. 148. § (2) bekezdése szerint döntött. A felperest megváltási ellenértékként az ingatlanhányad jelenlegi forgalmi értékének fele része, 1.315.000 forint illeti.

Az elsőfokú bíróság az állam által előlegezett illeték és a 153.000 forint ingatlanforgalmi szakértői költség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes költségmentességére tekintettel döntött. Az írásszakértő 66.750 forintos költségének viselésére az I. rendű alperest kötelezte, figyelemmel arra, hogy indítványára történt a szakértő bevezetése és a szakvélemény állítását cáfolta.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes fellebbezett, annak részbeni megváltoztatását a kereset teljes elutasításával kérte azzal, hogy az ítélet tábla a felperest kötelezze a perrel felmerült költségei megfizetésére.

Érvei szerint a felperessel fennállt kapcsolata nem felel meg a Ptk. 685/A. §-ában foglalt törvényi követelményeknek. Az élettársi jogviszony fennállása esetén sem része az élettársi közös vagyonnak a 2000. április 19. napján vásárolt e. ingatlanhányad. Az elsőfokú ítélet megállapította, hogy a felperes az I. rendű alperes volt házastársának 2000 februári kiköltözése után költözött az Á utcai ingatlanba. Külön bizonyítás nélkül is nyilvánvaló, hogy a 2000. március 15-i összeköltözéstől az ingatlanvásárlásig eltelt rövid időtartam alatt nem keletkezett az ingatlanvásárlásra fedezetet biztosító 450.000 forint közös megtakarítás. Az I. rendű

alperes tehát az e. ingatlant külön vagyonából vásárolta. Kifogásolta az azonos szerzési arány megállapítását, a felperes havi 15.000 forint nyugdíjjal rendelkezett. Az elsőfokú bíróság a perköltség viselésére vonatkozó döntésénél nem értékelte, hogy a felperes a kereseti kérelméhez képest elenyésző mértékben, 10 %-ban lett pernyertes.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy 2000 tavaszától, a közös lakásban való együttéléstől egyértelműen megállapítható az élettársi kapcsolat fennállása. A valóságban már 1991. évtől élettársi kapcsolatban éltek. A felperes a háztartási munkák mellett ellátta az I. rendű alperes vállalkozásának könyvelését, annak tevékenységében is részt vett, pl. az óriásplakátok elhelyezésével. Az eljárásban az elsőfokú bíróság számára is nyilvánvalóvá vált, hogy az I. rendű alperes szavahihetősége megdőlt.

A fellebbezés a per fő tárgya tekintetében alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás egészének a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő értékelésével helyesen minősítette a felek kapcsolatát élettársi jellegűvé. Helytálló a jogviszony időtartamára és a szerzési arány mértékére vonatkozó megállapítása.

Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság az ítélezési gyakorlatban következetesen érvényesülő, a 2009. július 1. napjától hatályos Ptk. 685/A. §-ban is rögzített élettárs fogalom alapvető feltételéből, mely szerint az élettársi kapcsolat fennállását nem lehet megállapítani abban az esetben, ha bármelyik fél házassági életközössége fenn áll. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján helyesen értékelte a felperes terhére annak bizonyítatlanságát, hogy a volt házastársak közös gazdálkodása a jogerős ítéletben foglalt ténymegállapításától - 1997 áprilisától - eltérő időpontban már 1990. év végén véglegesen megszakadt. A törvényi feltételből következően az I. rendű alperes házassági életközösségének fennállása 1997 áprilisáig kizárja az élettársi kapcsolat egyidejű megállapítását.

A Ptk. 685/A. §-ában definiált élettársi kapcsolat további fogalmi elemei: a közös háztartásban élő felek érzelmi,- és gazdasági közössége.

Az elsőfokú ítéletben megállapított időszakban a felek közös háztartásban ténylegesen együtt laktak, bensőséges érzelmi kapcsolatban éltek, közös gyermekük is született. A gazdasági közösség körében a felek közös célok érdekében való együttműködésének és az általuk szerzett jövedelmek közös célra történő felhasználásának van döntő jelentősége. A gazdasági közösség akkor állapítható meg, ha a felek gazdasági tevékenységét meghatározó célkitűzéseik az életközösség teljes tartama alatt közösek, ennek eléréséhez pedig teljes körű együttműködést tanúsítanak, jövedelmeiket közös céljaik érdekében együttesen használják fel. A felek közös gazdasági célokra irányuló együttműködése 2000 tavaszától megvalósult azzal, hogy a felperes személyes munkavégzéssel segítette az alperest vállalkozása vitelében, közösen vásároltak ingatlant és jelentős értékű

vagyontárgyakat. A felek összetartozását, gazdasági együttműködését, akarategységben való eljárását nemcsak a családtagok tanúvallomása igazolta, de kívülálló, mindkét féllel baráti kapcsolatban álló R G (19. sorsz. jkv.) vallomása is alátámasztotta.

A bíróságnak az élettársi közös vagyon megosztása során a Ptk. 578/G. § (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmaznia, mely szerint az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. A háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít. Az élettársak egyenlőnek tekintendő szerzési arányára vonatkozó törvényi rendelkezés kiegészítő szabály, amely csak akkor alkalmazható, ha a bizonyítékok mérlegelésével sem állapítható meg a szerzésben való közreműködés aránya.

A perben az I. rendű alperes nem bizonyította a vállalkozásából elért, az általa állított jelentős jövedelmet. Az elsőfokú bíróság ennek bizonyítatlanságát, a felperes nyugellátásának összegét, a vállalkozás működéséhez nyújtott segítségét, a háztartásban végzett munkáját és a közös gyermek gondozását és nevelését együttesen értékelve helyesen állapította meg a volt élettársak azonos arányú tulajdonszerzését.

Az élettársi együttülés ideje alatt vásárolt e. ingatlan tekintetében az I. rendű alperes még bizonyítást sem ajánlott fel állítása alátámasztására, mely szerint az ingatlan vételárát saját vagyonából fedezte. A bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher szabályára figyelemmel a kizárólagos tulajdonú I. rendű alperesi hozzájárulás bizonyítására önmagában nem alkalmas hivatkozás, hogy 2000. március 15-től, a felperes beköltözésétől az ingatlan 2000. április 19-i megszerzéséig terjedő időtartamban nem keletkezhetett olyan közös vagyoni megtakarítás, amely fedezetet nyújthatott az ingatlan vételár kiegyenlítésére.

Részben alapos az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó fellebbezés.

A kereset pertárgyértéke helyesen 19.990.000 forint, amelyből 12.000.000 forint az Á utcai ingatlanra, 4.000.000 forint a p. szántó ingatlanra, 2.500.000 forint az e. ingatlanhányadra érvényesített tulajdoni igény, 1.490.000 forint az ingóvagyon megosztása. A felperes személyes költségmentessége folytán az Itv. 39. § (1) bekezdése, 40. § (1) bekezdése, 41. § (2) bekezdése, 42. § (1) bekezdésének a) pontja és 58. §-a alapján az állam által előlegezett elsőfokú eljárási illeték 900.000 forint.

A felperes 17.185.000 forint perérték tekintetében, 86 %-ban pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 13. § (1) bekezdése alapján a 86 %-os pervesztességéhez igazodó 774.000 forint illetéket az állam viseli. Az ítéltábla a pervesztes perérték alapulvételével kötelezte a felperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése, a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett képviseleti tevékenységgel arányban álló, az áfával emelt ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan döntött az állam által előlegezett 66.750 forint írásszakértői költség viseléséről. Az ítélet e körben visszautal az elsőfokú ítéletben kifejtett helytálló okfejtésre.

Az e. ingatlanhányad közös tulajdonának megszüntetése, az élettársi ingó vagyon megosztása iránti kereseti kérelem tekintetében a Pp. 81. § (1) bekezdése, az 1/2008. (V. 19.) PK vélemény VIII. g) pontja alapján a volt élettársakat a felmerült költségeket azonos arányban terhelik. Az utóbb engedélyezett költségmentességre tekintettel az I. rendű alperes köteles megfizetni az IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján, a 15. § (3) bekezdése szerinti módon az állam által előlegezett ingatlanforgalmi szakértői költség fele részét. Az előlegezett szakértői költség fennmaradó fele részét az állam viseli.

A felperes és az I. rendű alperes személyes költségmentességére tekintettel a 126.000 forint illetéket az állam viseli.

A Fővárosi Ítéletábrla a fentiek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

Az alperes fellebbezésének értéke 2.805.000 forint. Az állam által előlegezett, az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési illeték 168.300 forint, amely a felek személyes költségmentessége miatt az IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az államot terheli. A sikertelenül fellebbező I. rendű alperes a Pp. 239. §-a szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles másodfokú perköltség, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett képviseleti tevékenységhez igazodó, az áfát is tartalmazó ügyvédi képviseleti díj megfizetésére.

Budapest, 2010. május 11.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.,
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelél: